

fel magát. Szépen stylizált beszédét igazi magyaros dialektussal s nemes hévvel adta elő.

* **Lapunk 157-ik számának** ujdonsági rovatában tévesen írtuk, hogy Avarffy Géza győztes ur a török hadsereghez örnagyi ranggal neveztetett ki, mivel mai napon vett híteleb értesülés folytán irhatjuk, hogy nevezett hadnagyi ranggal van előjegyezve; Dr. Kempf József orvos ur pedig mint műtő Ruméliába és Anatóliába örnagyi ranggal törzsvorosnak neveztetett ki.

* **Terka kisasszony.** A Napló beszélt el a következő történetet: F. né asszony, a fővárosi előkelő körökben jól ismert urhölgy, — mintegy két hete családjával egy osztrák fürdőre ment, azon feltett szándékkal, hogy az egész időnyit ott tölti. Időközben egyik gyermeke megbetegedett, megváltoztatta eredeti tervét és időnek előtte a fővárosba tért vissza. De ki irhatná le meglepetését, midőn lakása elé érve, az ablakból vakító fényárt látott kinságrozni s az ablakok mögött sötét alakokat elhahanni. Megdöbbenve sietett fel a lépcsőn és egy pillanat múlva a konyhában termett. Itt egy kifogástalan discretiojú francia szakács, egy potók arca lányzó és pompás szarvasgomba-illat fogadták. Alig bírta önmagát annyira összeszedni, hogy nyugodtan kérdésközösködhetett a történet és történetese személyek után. Kérdésére azt a rövid választ nyerte, hogy Terka k. a. menyegzőjét üli. Az asszonygyűnyit a fényesen kivilágított ebédlőbe: bálmulása fokozódott; az asztal ezüst neműrele egészen megerítve virág csokrokkal finom ételekkel és borokkal megrakva, csodálkozását netovábbra emelték. De ez még nem volt minden. Beljebb lépett a nagy salonda, honnan a mulatózó vig zaja és a selyem ruhák suhogása hangzott ki. A bálmulástól megkülönbözött állott meg a küszöbön. A zongora méla hangjai mellett boldogságban uszó párok lejtettek; csupa komornyikok, szobalányok, inasok, kocsisok lovások. Közöttük mintegy tündérlő központ, a bájos Terka kisasszony — F. asszony komornája — urnője hosszu uszályos selyem ruhájában, igaz gyöngyörrel, drága ékszerekkel. A beléptől észre sem vették, mindenki kifogástalanul akarta betölteni a furdőző uraságok helyét. Pár pillanat tel el így, míg F. asszony meglepetéséből magához tért, és tudomásra hozta jelenlétét. Egy pillanat alatt az egész helyzet megváltozott. Leirhatlan a rémület, mely az egész társaságot elfogta. Terka k. a. elájult; a többi reszketve, elszápadtan a falhoz, a butorkokhoz lapult, és az ajtóhoz egyre közelebb sompolyogva, észrevétlenül elpárolgott. E jelenet ellentétlenül comicumával oly jótékony hatást gyakorolt az asszonyra, hogy haborás nélkül megbocsátott Terkának és fátlyolt igért borítani a multra. — bár azt egész életében nem fogja elfelejteni és halálra neveti magát. Valahányszor eszébe jut.

* **A debreczeni dal- és zene-egylet által**

f. évi aug. hó 26-án a „népkertben az egyet dalszarnokában“ tánczvizsgálommal egybekötött zártkörű dal- és zene-ünnepély tartatik; belépti jegy személyenként 1 frt. A tánczvizsgálom alkalmával Balázs Kálmán zenekora működend; az ünnepély műsorozata későbbben hirlapilag fog közzétetni és a helyszínen kiadatik.

* **A meleg napokat** ma hajnalban hirtelen zivataros idő váltotta fel. Menydörgésekkel és villámvilágokkal kísért záporosok keletkeztek, mely csaknem az egész délelőt folyamában tartott, s melyhez hasonlítani csak a múlt pénteki zivartart lehet.

* **Arlejtési hírdetmény.** — A zilahi rom. kath. egyházközség újonnan építendő templomának összes mestereimber munkái és pedig: 1. Földmunka 466 frt. 2. Kőműves munka anyag nélkül 7076 frt 65 kr. 3. Cserépfedési munka anyag nélkül 174 frt 19 kr. 4. Kőfaragó munka anyag nélkül 790 frt 72 kr. 5. Acsmunka és anyag 888 frt. 6. Bádófedési munka és anyag 558 frt 10 kr. 7. Kovács munka és anyag 469 frt 45 kr. 8. Asztalos munka és anyag 1080 frt. 9. Lakatos munka és anyag 282 frt. 10. Úvegező munka és anyag 89 frt. 11. Asztalozó munka és anyag 1286 frt. 12. Külömbéle munkák és anyagok 370 frt. Összesen 12503 frt 41 kr. az az tizenháromezeröttszázharom forint negyvenegy krajár kiküldési árban a legkevésbébb vállalkozónak 1877 évi szeptember hó 16-án d. e. 10 órákor Zilahon a rom. kath. lelkészek iródiájában tartandó árlejtésnek kifogást adni. Az árlejtés az összes munkákra együttesen tartatik és csak azon esetben ha az építkezés kiadása az egyháza névre kedvező feltételek mellett e módon létre nem jöhetne, — fognak az egyes munka nemek elkülönítve az árlejtésre bocsátatni. — Az építés nemely anyagjai és egyéb fenn ki nem tett munkái az egyházközség által házi-kezelés útján szerzettetvén, azok az árlejtés tárgyait nem képezik. — Az árlejtés zárt írásbeli ajánlatokkal összekötött szóbeli árlejtés leendő, melyben résztvevők kötelesek a kiküldési összeg 5%-ét bányapénz gyanánt az árlejtési bizottság kezébe készpénzben, vagy tőzsdéi érték szerint számított állami értékpapirokban letenni, másnemű értékek jelszen ipar és pénzügyeti vállalatok részvényei bányapénz el nem fogadtatnak. — Az írásbeli ajánlatok szabályszerűen borítékban, pecsételve és címzve a kellő bányapénzzel ellátva az árlejtés megkezdése előtt legfeljebb d. e. 9 óráig a fentebb nevezett lelkészi iródiában beadandók. Később érkező ajánlatok valamint olyanok, melyek a fennálló szabályoknak meg nem felelnek avagy bányapénzzel el nem látottak, — tekintetbe vétetni nem fognak. — A tervezet és az árlejtési, szerződési és építési feltételek a lelkészi iródiájában minden hétköznapon d. e. 10—12 óra között megtekinthetők. — Kelt Zilahon, a rom. kath. egyházközség templom

építési bizottságnak f. évi augusztus hó 5-én tartott üléséből. — Nábráczky Sándor m. k. elnök, Pap Valent m. k. jegyző.

* **Lopás** cím alatt írtuk tegnap esti számában, miszerint egy helybeli lakostól 1200 forint — gyanúja szerint — egy vidéki paraszt ember ellopott; mint utjabban értesülünk, az azonnal letartóztatott paraszt emberrel nem találták meg a keresett pénzt, kit is emélfogva szabadon bocsátottak.

* **Négy T. betű.** Egy német herceg találkozott nemrégiben egy előkelő német tábornokkal, kitől németül kérde az orosz-török háborúra vonatkozólag. A tábornok ezt válaszolá: Minden háború viseléséhez kell négy T. betű; amely közül kettő, t. i. telt társaság és türellemmel rendelkezik az orosz hadsereg, azonban tudomány a harcászataban és tulszerencsével legkevésbé sem.

Közgazdaság.

Csalántermelés. Tekintettel arra, hogy a vad esálynak mivétele a len termelés mellett eshetleg nagyobb jelentőséget nyerhet, Berlinben egy kiváló szakértőfőnök álló bizottság alakult, mely a csalántermelés kérdéseinek elméleti és gyakorlati viselkedését vizsgálja. A nevezett bizottság felkérte a gazdákat és más érdekelteket, hogy tapasztalataikat vele közöljék, valamint késznek nyilatkozzanak minden az ügyben tett kérdésre felvilágosítást nyújtani. Továbbá felhívta a bizottság a városok és falvak hatóságait, az uradalmak és erdők, gazd. intézetek stb. intéző köreit, odahatni, hogy a vadon termő csalánnak augusztus végén és szeptember elején a szegényebb sorsú nép általi gyűjtésére, szárítására és csomagolására kötelességet gerjesszen. A száritott állapotban behozott csalánrostort a rostanyagban tartalom szerint fog a díjazás határozatni.

A festő esüleng. (Isis tinctoria) mely utjabban indigónyeres czéljából nagyobb figyelemben részesült, tett észleletek szerint mint takarmány-növény is figyelmet érdemel; nevezetesen azért, mert a fagyot jól tűri, még a hótakaró alatt is vigan zöldel, és a hót és szárazságot — még könnyebb talajokban is, elég jól kiállja, az évi bármely szakban vehető, és a vetés szerint vagy kora tavasszal vagy késő ősszel midőn zöld takarmányban hibernál, nagy tömegű póttakarmányt szolgáltat. E takarmány első sorban, mint juhtakarmány érdemel figyelmet, de szokás után a szarvasmarha is elég jól eszi. Az indigó gyártási kísérletek czéljából a m. óvári gazd. akadémia telepén termelt festőesüleng után 10 kilogramm mag maradásra rendelkezésre, ebből 1/2 kilogrammnyi részletek azon gazdáknak, kik takarmánytermelési kísérletet tenni hajlandók, a nevezett akadémia igazgatósághoz intézendő megkeresésre díj nél-

kül fognak megküldetni, azon kötelezettség mellett mindazonáltal, hogy az illetők a takarmánytermelési és étetési kísérletekről a miniszteriumhoz annak idején tüzetes jelentést tegyenek.

Legújabb.

— **London aug. 15.** A porta által közzétett közlemény megerősíti, hogy a muszák Jeni-zagrát, Kazanlikot és a Balkán ez oldalán levő többi helységeket elhagyták.

— **Várna, aug. 15.** Szulejman basa hadosztálya Solimosbereká balkán szorosba érkezett meg. Innen gyors léptekkel észak felé haladt a hadosztály, hogy Bebrorát megszállja. E hadosztály vezére Mehemed Ali Muehlis bey, ki a Sipka szoros parancsnoka volt, mielőtt ezt az oroszok elfoglalták.

— **Konstantinápoly, aug. 14.** A legutombi hadműveletek a Balkán déli részén az oroszoknak több mint 12 ezer ember veszteséget okoztak halottak és sebesültekben s az eredményeket, hogy az ellenség teljesen kiűzetett a tájékról.

— **Orsova, augusztus 14.** Ide a hír érkezett, hogy Lovasánál Osman basa az oroszok egy újabb, igen heves támadását verte vissza.

— **A thén aug. 15.** A kormány elhatározta a készületeket megtenni egy tengeri hadjáratra és e czélra 30 millió dradunat fog feltenni.

— **Bukarest, aug. 15.** A szloboziai orosz ütegek tegnap Rustukot lödözték, hol tűz támadt; ma a törökök Gyurgyevót bombázzák.

Szerkesztői üzenetek.

B. L. urnak helyben Korának tartjuk még nagyon a jövő tiszti karának névelés eszéllését. M. A. Samson. Készre is kéri ön nevének elhajtását. Hamem a szerkesztő togye ki magát a kellemetlenségnek ön helyett. Kivánságnak nem rosz. Forduljon kérem a „Polgártárs“-hoz! ott corrigálja ki a dolgok sorát. E. L. urnak Karczag. Czikke elejét nem közölhetjük, tehát a nélkül lát napvilágot. Sz. J. F. Gyarmat. Lapunk tárczájában jelentek meg versek, melyek nem voltak ám olyan jnyesek. Miként szándéka van, küldje el levélbe, majd bele uti azt Kálmánka a nyébe. Lapunk több olvasóinak több felé. Lapunk szót-

küldését a legszigorubbán eszközöljük, itt hiba lehet. A postások visszaéléseit tessék leleáczálni és feljelenteni.

Felelős szerkesztő:

TISZAI DÁNIEL.

A Szechenyi-utcai 1786-ik sorszámmal hánzak a Gáll József esdöttöméghez tartozó fele része 1878-ik évi pünkösztig tartó időtartamra f. hó 21-én d. u. 3 órákor a helyszínen nyilvános árverés útján bérbe fog kiadni; mire az érdekeltek meghivatnak.

Torday Gábor, id. tömeggondnok.

316 1—2

A Tyroler-féle

leány-nevelő intézet

Budapesten, VII. kerépesi-ut 15. sz. l. em.

Német tanítványok mintájára berendezés, jeles tanerők, világos, tágas helyiség, magyar, német és francia oktatás, tökéletes kiképzés a tantárgyakban, különös tekintettel a tanítványok testi fejlődésére.

Benlakók és félközsétek kedvező feltételek alatt vétetnek fel. A kevésbé tehetséges növendékekre — kiknek egyénisége túltelt iskolákban tekintetben nem vétethetik — itt különös gond fordítatik.

A növendékek kézi munkái a Budapesti tartott országos tantervkiallítás alkalmával ismerő oklevéllel kiintetettek. Programmal készséggel küldetnek meg. Az új tanév szeptember hó 3-án kezdődik.

315. 1—3

Igervények

egész egész

magyar állam sorsjegyekre

csak 2 és fél forint és bélyeg.

főnyere **200,000** frt levélben

nyere **200,000** frt. Húza máj aug. 14-én.

350 kr. 1864-iki sorsjegy-igervények 350 kr. és bélyeg. (főnyere 200,000 frt. Húza sept. 1. és bélyeg.)

A „MERKUR“

váltóüzlet

kiadóhivatala Bécs, Wollzeile 13. sz.

Ch. Chm. 34. 1-4.

HIRDETESEK.

ST. LORENZI-ÁSVÁNYVIZ FORRÁSI VÁLLALAT

Szt.-Lorenz-forrás.

Ezen kitűnő stájer Lithium és Jodnátrium (szikenyibagi) tartalmú vasas ásványvíz a bécsi és gráci egyetem kitűnő tekintélye által Európában mint unicum jelöltetik.

Ez ásványvíz rendkívüli gyógyerejét nemcsak házi használatban, hanem kiváló mértékben a kórházi használatban is kitűnteti. A cs. k. bécsi általános közoktatási igazgatósága által a vállalatnak egy hivatalos elismerő okmány kézbesített, mely szerint az intézet mindazon tanárai és főorvosai, kik ez ásványvizet osztályaikban s betegnevelő alkalmazzák, kivétel nélkül, mind kedvezően nyilatkoztak a forrás tulajdonságai és hathatos használatossága felől. A bécsi cs. k. weni kórház is kiváló dicsőrelel ismerje el a nevezett forrás kitűnő gyógyerejét, mely valódi spiritumum vespertinum, kőlyeg- és vesébajok ellen, valamint idült gyomorhurut és a nemű szervek hirtelen bántalmáit.

Leitersdorf tanár és Dr. Stöhl, Schwarzenberg hercegné háziorsosa, szinten igen kedvezően nyilatkoztak. Mindazon bizonyítványok és nyilatkozatok, ugy mint számos köszönet- és elismerő levelek a vállalat igazgatóságánál mindenkinek megtekinthetőek.

Fentscher-forrás.

E forrásvíz, a Selters-vízhez való nagy hasonlóságán fogva osztrák Selters-víz is nevezze, igen kellemes üdítő-ital. A gráci egyetem tanára Peters e forrásról mondja, hogy ennek rendes használatát által a betegeskedő egész serege tavol tartatik. E forrás kissé erősebb mint a német Selters, emellett fogva hatása is erősebb. Mindenen, a legelső tekintélyektől eredő, bizonyítványoktól ellátott, a vizek jóssága és gyógyerejének legkiválóbb bizonyítói ezek rendkívüli nagy fogyasztása, valamint ezek rendkívüli kedvelése a közönség előtt.

Netáni hamisítások idebeli megakadályozása végett az alóirott forrásigazgatóság eszenel bjeleenti, hogy csak azon víz valódiságáról áll jól, mely az általa megnevezett forrásokban, vagy pedig ezek által közzétett vízrendelőkönél árusítatik. Egyszermind kérnek a tisztelt vevők a forrásvízek vévése vagy megrendése alkalmával ezek nemek pontos megjelölésére figyelni, nehogy a használat czéja elhibazza legyen.

A szt.-lorenzi forrás-vállalat.

Kizárólagos raktár Magyarhonban:

Radocsay és Bányay-nál Budapesten és Wimmer József fia-nál Pozsonyban.

Farkas István

gazdasági gépgyárában

mindennemű gazdasági gépek nagy választékban készen kaphatók, és igen czélszerűen készítve, minden gyáros között a legolcsóbban kaphatni: u. m. szántóképeket, eketaligákat, többféle boronákat, magtakarókat, töltő- és kapáló-ekéket, szóró és szoros veőgépeket, kukoricza-morzsolókat, szecska- és repavágókat, — cséplőgépeket 1, 2, 3, 4, 5, 6 lóerőig szalmazöldalát és tisztító rostákat, stb. Minden megrendelést egyenesen a gyárhoz címzve kérem küldetni s minden kijávitás elfogadatik. — Képes árjegyzék kívánatra ingyen küldetik. Gyárhelyiség: Pesten, üllői-ut 5. szám.

285 3—6.

FARKAS ISTVÁN, gépgyáros.

Kiadó tulajdonos: a debreczeni függetlenségi párt.

Debreczen, 1877. Nyomatott Tiszai Dániel könyvnyomdájában.